

SPECIALISTHELSETJENESTEN KORRUPSJON – ET PROBLEM FOR NORSKE SYKEHUS?

WEBINAR 26. OKT. 2020

Guro Slettemark, Generalsekretær Transparency International Norge
slettemark@transparency.no / www.transparency.no

TEMAER

- Korrupsjon – bakteppe og skadevirkninger
- Om Transparency International (TI)
- Undersøkelser: utbredelse av korrupsjon – geografisk
- Lovgivning (Strl., annet relevant regelverk)
- TI og TI Norges verktøy for å forstå og for å bekjempe korrupsjon
- Hvordan kan sykehus videreutvikle risikoanalyser?

KORRUPSJONENS KONSEKVENSER

Kollapsen i tekstilfabrikken i Bangladesh

- Ulykke som skjedde den [24. april 2013](#). Den åtteetasjes bygningen «Rana Plaza» utenfor [Dhaka](#) raste sammen. 1138 mennesker omkom,^[1] og over 2 500 ble skadet, mange kritisk. (Wikipedia)
- TI Bangladesh: Research shows there are few mechanisms to ensure factory inspectors, owners and management are not bribed to overlook flaws in safety. It also reveals a lack of legally punitive measures against stakeholders who break the law.

By rijans - Flickr: Dhaka Savar Building Collapse, CC BY-SA 2.0,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=26051590>

Purdue Pharma accused of 'corrupting' WHO to boost global opioid sales

'Unscrupulous' manufacturer replicated false marketing claims to change WHO guidelines, report by members of Congress alleges

OP-ED

Op-Ed: How to hold Purdue Pharma accountable for its role in the opioid epidemic

Protesters gather outside a Boston courthouse where a lawsuit against Purdue Pharma related to the opioid epidemic was heard Aug. 14. (Charles Krupa / Associated Press)

SUBSCRIBERS ARE READING

COMBAT TOWN
Black filmmakers and executives get honest about their experiences in Hollywood

CALIFORNIA
This kind of mask can actually spread the coronavirus. Here's how to fix it

MUSIC
As L.A. reopens, an underground dance party draws ravers and women health reports

CALIFORNIA
Coronavirus hospitalization rises in parts of California, jeopardizing water reoperations

SCIENCE
Decemethazone can improve COVID-19 survival, study shows

CORRUPTION COSTS \$2.6 TRILLION OR 5% OF GLOBAL GDP, SAYS U.N. CHIEF

United Nations Secretary-General António Guterres. (File) | Photo Credit: [Reuters](#)

HVORDAN SKADER KORRUPSJON?

- Skadevirkninger for bedrifter og ansatte
  - Korrupsjon undergraver den redelige konkurransen (skaper konkurransevridning), økte prosjektkostnader
  - Korrupsjon kan påføre bedrifter direkte økonomisk tap og tap av omdømme.
- Samfunnsmessige skadevirkninger
  - Korrupsjon truer rettssikkerheten, demokratiet og menneskerettighetene, undergraver godt styresett og sosial rettferdighet, virker konkurransevridende, hindrer økonomisk utvikling og setter stabiliteten til demokratiske institusjoner og samfunnets moralske fundament i fare
(Forord til Europarådets konvensjon mot korrupsjon)

FAKTORER SOM BIDRAR TIL KORRUPSJON

- Grådighet
- Uvitenhet om lover og regler
- Man gjør slik man alltid har gjort, og slik alle andre gjør.
- Lite åpenhet og innsyn
- Liten risiko for å bli oppdaget
- Sosialt akseptabelt
- Hard konkurranse, vilje til å ta risiko
- Vide fullmakter, skjønnsmessige regler
- Omtrentlig etterlevelse av reglene
- Uklare ansvarsforhold

- Etablert 1993, sekretariat i Berlin, avdelinger i over 100 land
  - Etablert i Norge 1999
  - Sprer kunnskap om skadevirkningene av korrupsjon
  - Samarbeider med myndigheter, næringsliv og sivilsamfunn om å utvikle og iverksette effektive tiltak for å bekjempe korrupsjon
  - Partipolitisk uavhengig, medlemsbasert, non profit forening
- Helse Sør-Øst, OUS og Helse Midt-Norge er medlemmer 😊

VISJON OG DEFINISJON

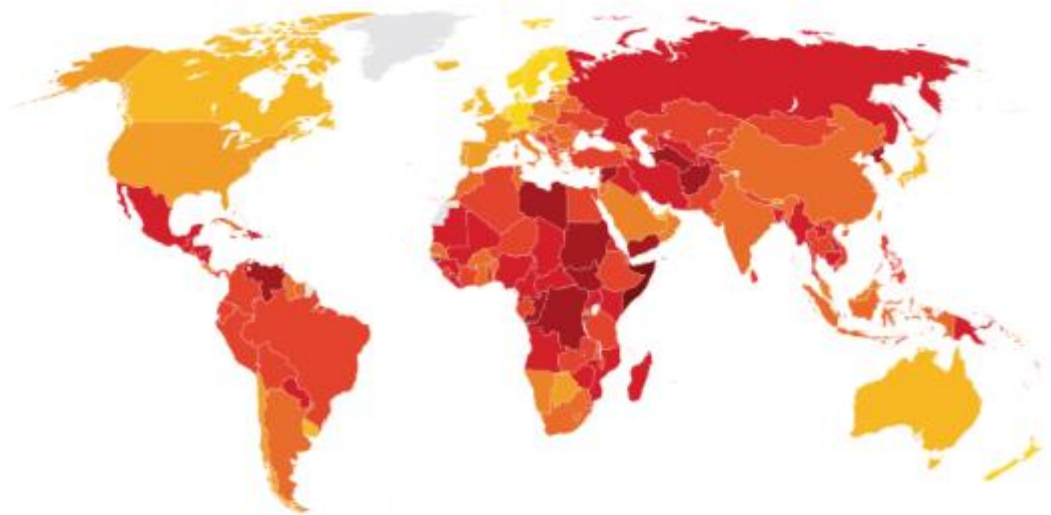
TIs visjon:

En verden hvor myndigheter, næringsliv og sivilsamfunn og den enkeltes liv er fri for korrupsjon

TIs definisjon:

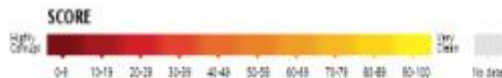
Korrupsjon er misbruk av makt i betroede stillinger for privat gevinst.

CORRUPTION PERCEPTIONS INDEX 2019

The perceived levels of public sector corruption in 180 countries/territories around the world.

SCORE	COUNTRY/TERRITORY	RANK	SCORE	COUNTRY/TERRITORY	RANK	SCORE	COUNTRY/TERRITORY	RANK	SCORE	COUNTRY/TERRITORY	RANK	SCORE	COUNTRY/TERRITORY	RANK						
87	Denmark	1	67	Chile	26	53	Italy	51	42	Solomon Islands	77	36	Thailand	101	29	Maldives	130	25	Uzbekistan	153
87	New Zealand	1	66	Seychelles	27	53	Malaysia	51	41	Benin	80	35	Albania	106	29	Mali	130	24	Madagascar	158
86	Finland	3	65	Taiwan	28	53	Rwanda	51	41	China	80	35	Algeria	106	29	Mexico	130	24	Zimbabwe	158
85	Singapore	4	64	Bahamas	29	53	Saudi Arabia	51	41	Ghana	80	35	Brazil	106	29	Myanmar	130	23	Eritrea	160
85	Sweden	4	62	Barbados	30	52	Mauritius	56	41	India	80	35	Cote d'Ivoire	106	29	Togo	130	22	Nicaragua	161
85	Switzerland	4	62	Portugal	30	52	Namibia	56	41	Morocco	80	35	Egypt	106	28	Dominican Republic	137	20	Cambodia	162
84	Norway	7	62	Qatar	30	52	Oman	56	40	Burkina Faso	85	35	North Macedonia	106	28	Kenya	137	20	Chad	162
82	Netherlands	8	61	Spain	30	50	Slovakia	59	40	Guyana	85	35	Mongolia	106	28	Iraq	162			
80	Germany	9	61	Botswana	34	48	Cuba	60	40	Indonesia	85	34	El Salvador	113	28	Lebanon	137	19	Burundi	165
80	Luxembourg	9	60	Brunei Darussalam	35	48	Greece	60	40	Kuwait	85	34	Kazakhstan	113	28	Liberia	137	19	Congo	165
78	Iceland	11	60	Israel	35	48	Jordan	60	40	Lesotho	85	34	Nepal	113	28	Mauritania	137	19	Turkmenistan	165
77	Australia	12	60	Lithuania	35	47	Croatia	63	40	Trinidad and Tobago	85	34	Philippines	113	28	Papua New Guinea	137	18	Democratic Republic of the Congo	168
77	Austria	12	60	Slovenia	35	46	Seo Tome and Principe	64	39	Serbia	91	34	Eswatini	113	28	Paraguay	137	18	Guinea Bissau	168
77	Canada	12	59	Korea, South	39	46	Vanuatu	64	39	Turkey	91	34	Zambia	113	28	Russia	137	18	Guinea Bissau	168
77	United Kingdom	12	59	Saint Vincent and the Grenadines	39	45	Argentina	66	38	Ecuador	93	33	Sierra Leone	119	28	Uganda	137	18	Haiti	168
76	Hong Kong	16	58	Cabo Verde	41	45	Belarus	66	38	Sri Lanka	93	32	Moldova	120	26	Angola	146	18	Libya	168
75	Belgium	17	58	Cyprus	41	45	Montenegro	66	38	Timor-Leste	93	32	Niger	120	26	Bangladesh	146	17	Korea, North	172
74	Estonia	18	58	Poland	41	44	Senegal	66	37	Colombia	96	31	Pakistan	120	26	Guatemala	146	16	Afghanistan	173
74	Ireland	18	58	Costa Rica	44	44	Hungary	70	37	Ethiopia	96	31	Bolivia	123	26	Honduras	146	16	Equatorial Guinea	173
73	Japan	20	56	Czech Republic	44	44	Romania	70	37	Gambia	96	31	Gabon	123	26	Iran	146	16	Sudan	173
71	United Arab Emirates	21	56	Georgia	44	44	South Africa	70	37	Tanzania	96	31	Malawi	123	26	Mozambique	146	16	Venezuela	173
71	Uruguay	21	56	Latvia	44	44	Suriname	70	37	Vietnam	96	30	Azerbaijan	126	26	Nigeria	146	15	Yemen	177
69	France	23	55	Dominica	48	43	Bulgaria	74	36	Bosnia and Herzegovina	101	30	Djibouti	126	25	Cameroon	153	13	Syria	178
69	United States of America	23	55	Saint Lucia	48	43	Jamaica	74	36	Kosovo	101	30	Kyrgyzstan	126	25	Central African Republic	153	12	South Sudan	179
68	Bhutan	25	54	Malta	50	42	Tunisia	74	36	Panama	101	29	Ukraine	126	25	Guinea	130	9	Somalia	180
			53	Grenada	51	42	Armenia	77	36	Peru	101	29	Laos	130	25	Tajikistan	153			
			42	Bahrain	77															

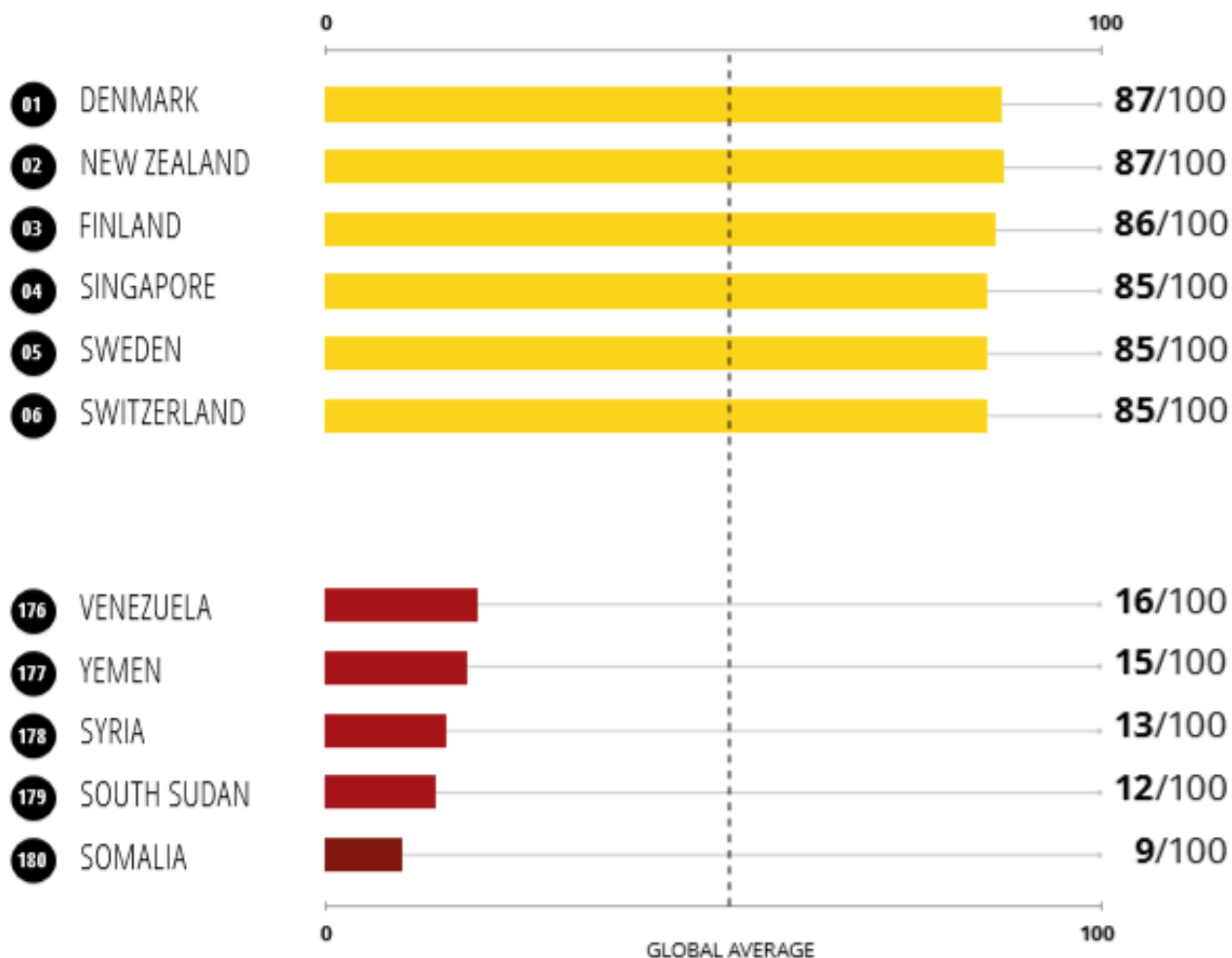

#cpi2019

www.transparency.org/cpi

TOP COUNTRIES

NORGE: DIFIS INNBYGGER- UNDERSØKELSER

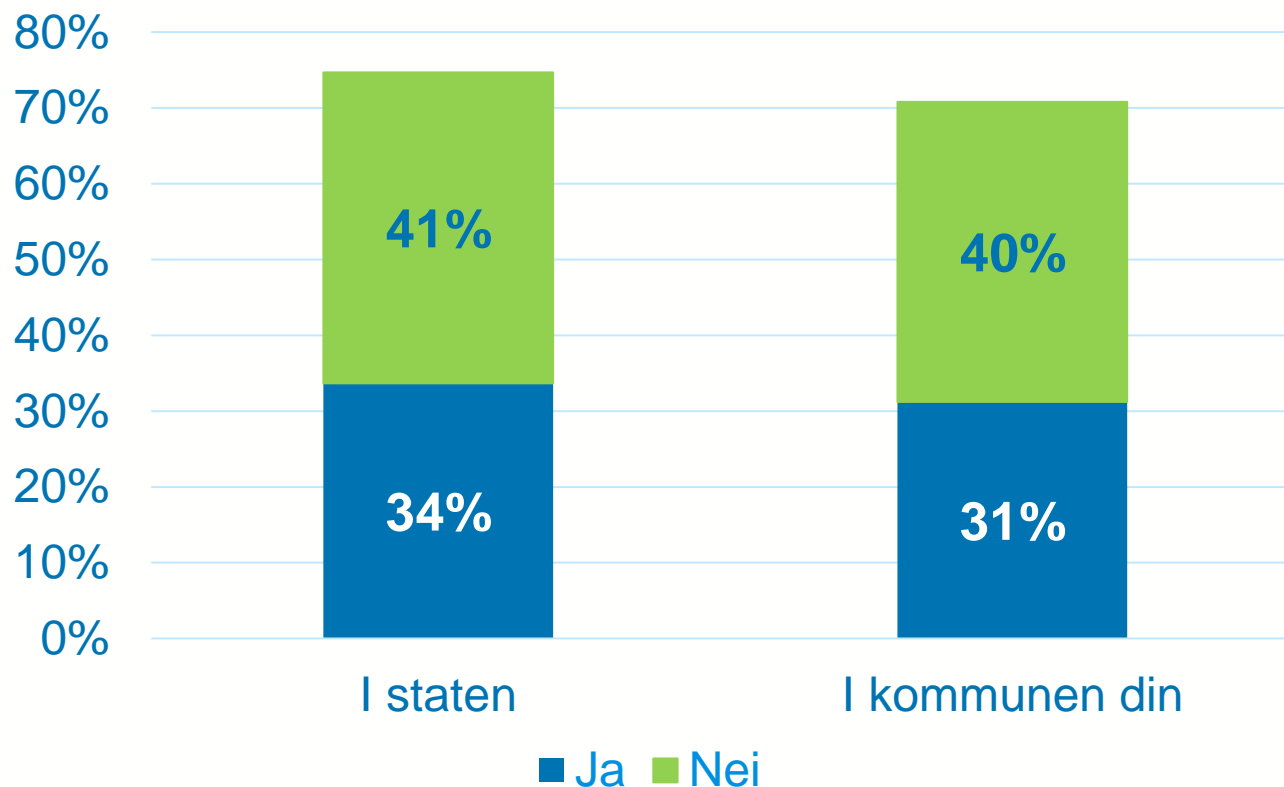
Spørsmålet i Difis undersøkelser:

«I hvilken grad mener du at ulike former for korrupsjon, slik som bestikkelser/“smøring” og favorisering av familie og venner, skjer i norsk offentlig sektor?» De spurte ble bedt om å vurdere situasjonene i henholdsvis kommunene og staten. Svaralternativene var angitt på en skal fra -3 (svært liten grad) til +3 (svært stor grad).

HVA TROR FOLK I NORGE?

I hvilken grad mener du at ulike former for korrupsjon, slik som bestikkelser/“smøring” og favorisering av familie og venner, skjer i norsk offentlig sektor?

Kilde: Difi 2019

SPESIELLE UTFORDRINGER I SYKEHUSSEKTOREN

Guro Skottevick og Helge Kvammen

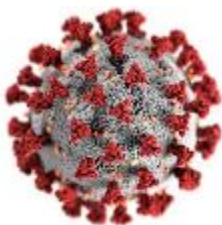
Guro Skottevick, generalsekretær Transparency International Norge, og Helge Kvammen, daglig leder Kvinne Assosiasjon i Leggesjukehusleggeskolen, Artskompetteforløpene

1. utgave

Innlegg: Krisen øker faren for korrupsjon

Ekstraordinære anskaffelser som ikke gir rom for ordinære kontrollrutiner, skaper usikkerhet og distraksjon og kan bidra til et miljø der korruperte aktører kan dra nytte av krisen.

01.10.2020 10:00 5 minutters lesing

- Mange leverandører – legemiddelindustrien (rolle innkjøper)
- Helsehjelp – knapphetsgode, ventelister, pasientinntak (rolle sykehusdrift)
- Sakkyndigerklæringer til justissektoren
- Attraktive stillinger – ansettelser (rolle arbeidsgiver)
- Byggeprosjekter (rolle byggherre)
- Andre?
- Økt risiko under pandemien (vareknapphet/tidspress)

LOVGIVNING

- Straffeloven bestemmelser om korrupsjon/påvirkningshandel
- Lov om offentlige anskaffelser (anbud)
- Arbeidsmiljøloven (varsling)
- Forvaltningsloven (habilitet)
- Offentlighetsloven (åpenhet/innsyn)
- Helsepersonelloven (forbud mot gaver)

STRAFFELOVENS DEFINISJON - § 387

Med bot eller fengsel inntil 3 år straffes den som

a) for seg eller andre krever, mottar eller aksepterer et tilbud om en utilbørlig fordel i anledning av utøvelsen av stilling, verv eller utføringen av oppdrag, eller

b) gir eller tilbyr noen en utilbørlig fordel i anledning av utøvelsen av stilling, verv eller utføringen av oppdrag.

Med stilling, verv eller oppdrag i første ledd menes også stilling, verv eller oppdrag i utlandet.

GROV KORRUPSJON – STRL. § 388

Grov korrupsjon straffes med fengsel inntil 10 år. Ved avgjørelsen av om korrupsjonen er grov skal det særlig legges vekt på om handlingen

- a) er forøvd av eller overfor en offentlig tjenestemann eller noen annen ved brudd på den særlige tillit som følger med hans stilling, verv eller oppdrag,
- b) om den har eller kunne ha hatt til følge betydelig økonomisk fordel,
- c) om det forelå risiko for betydelig skade av økonomisk eller annen art, og
- d) om det er registrert uriktige regnskapsopplysninger, utarbeidet uriktig regnskapsdokumentasjon eller uriktig årsregnskap.

PÅVIRKNINGSHANDEL STR. § 389

Med bot eller fengsel inntil 3 år straffes den som

- a) for seg eller andre krever, mottar eller aksepterer et tilbud om en utilbørlig fordel for å påvirke utøvelsen av en annens stilling, verv eller utføring av oppdrag, eller
- b) gir eller tilbyr noen en utilbørlig fordel for å påvirke utøvelsen av en annens stilling, verv eller utføring av oppdrag.

Med stilling, verv eller oppdrag i første ledd menes også stilling, verv eller oppdrag i utlandet.

KILDER

- Lovens ordlyd
- Lovens forarbejder
- Rettspraksis

PASSIV/AKTIV KORRUPSJON

- *Krever, mottar eller aksepterer....(passiv)*
- *Gir eller tilbyr....(aktiv)*

- Det betyr at både den som mottar bestikkelsen og den som bestikker har straffansvar.
- Problem: De involverte har en gjensidig interesse i at dette ikke kommer ut – dvs oppdagelsesrisikoen er liten
- Viktig tiltak: Varslingskanal

OGSÅ «TILBUD OM..» KAN STRAFFES

- Ikke krav om at handlingen gjennomføres (ref «gir eller tilbyr»)
Eksempel: **Byggesøknads-saken** (Nedre Romerike tingrett, okt 2014)
Tilbud om et 14 dagers gratis opphold i en ferieleilighet på Gran Canaria. Hensikten var å oppnå raskere behandling av byggesøknaden. Tilbudet ble gitt av en konsulent for firmaet som hadde levert en byggesøknad, og tilbudet hadde en verdi av 19 000 kroner.

- Skjønnsmessig og vagt begrep som skal angi grensen mellom straffbar og straffri handling (rettslig standard)
- Totalvurdering av situasjonen, hvor en rekke momenter vil spille inn:

Vurderingstemaer:

- formålet med ytelsen
- ytelsens art og verdi
- hvilken grad av åpenhet som foreligger
- hvilket regelsett som eksisterer i bedriften eller bransjen,
- om forholdet gjelder offentlige tjenestemenn eller privat næringsliv
- hvilken posisjon henholdsvis giver og mottaker til ytelsen har, m.m.

RETTSPRAKSIS – UTILBØRLIG FORDEL

- Kontanter og bankinnskudd (Ullevål-saken)
- Litt for godt betalte agenter (Statoil-Horton-saken)
- Betalt ferie/fritidsreise, idrettsarrangementer, private bygge- og oppussingsprosjekter)
- Fiktive fakturaer/overfakturering (Undervisningsbygg m.fl)
- Misbruk av stilling (Au-pair-saken, Falske helseerklæringer-saken, Ligningsfunksjonær-saken, DnB Nor-saken, Plan og bygningsetat-saken)
- Betaling for hestehenger (Fesil-saken)

IKKE UTILBØRLIG

- Ruter-saken (HR 2014):

En tidligere driftssjef i Ruter (A) som hadde blitt påspandert tre middager til en verdi av 4 454 kroner av en ansatt i Volvo, ble i Oslo tingrett domfelt for korrupsjon. Ved anke ble han imidlertid enstemmig frifunnet av både lagmannsretten og av Høyesterett.

- Ikke påvirkningsmoment
- Ikke skjult
- Ikke brudd på interne etiske retningslinjer
- **Kontekst:** Ville sett annerledes ut dersom Ruter var i en anbudsprosess
- Er det så viktig? Hvis ja – BETAL SELV

PÅVIRKNINGSHANDEL

- Lite rettspraksis
- Samme vurderingstemaer i lovens ordlyd – men:
- Forarbeidene (fra Stortingets behandling):
  - vanskelig å trekke grensen mellom legitim påvirkningsvirksomhet på den ene side og de straffverdige påvirkningshandlingene på den annen
  - avgjørende i grensedragningen mellom for eksempel legitim lobbyvirksomhet og korrupsjon som regel være om påvirkningsagenten har vært åpen overfor beslutningstakeren om de reelle forhold.

RETTSPRAKSIS 2003-2019

Korrupsjonsdommer
i Norge
2003-2019

- Begrepsavklaring – eks hva er en ”utilbørlig fordel”?
- Hvordan blir korrupsjonshandlinger gjennomført?
- Årsaker til korrupsjon?
- Hvordan avdekkes korrupsjon?
- Bruk som eksempler i forbindelse med kurs og trening
- Viser dommene relevant risiko for virksomheten?
- Hvordan kan denne risikoen reduseres/elimineres?
- osv

NAVIGASJONSHJULET

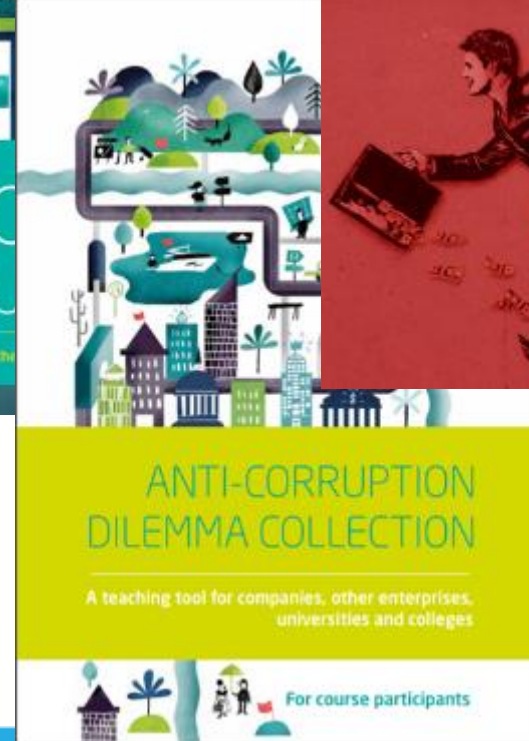

Utviklet av Einar Øverengen og Øyvind Kvalnes i Humanistisk Akademi

Verktøy

Korrupsjonsdommer
i Norge
2003-2019

Søk...

Hjemmeside / Etisk / Verktøykasse antikorrupsjon

Verktøykasse antikorrupsjon

Styret i Helse Sør-Øst vedtok 20.12.14 et antikorrupsjonsprogram for Helse Sør-Øst. Formålet med antikorrupsjonsprogrammet i Helse Sør-Øst er gjennom systematisk tilnærming å:

- Forebygge misligheter og korrupsjon ved å:
  - Kartlegge risikoområder
  - Iverksette kontrolltiltak for å hindre muligheten for å begå økonomisk kriminalitet.
  - Sørge for at regler og retningslinjer er tilstrekkelig og blir fulgt, og at opplæring blir gitt.

Programmet er delt inn fem deler: Kontrollmiljø, risikoanalyser, kontrolltiltak, implementering og monitorering. Som en overbygging ligger en vellungerende varslingskanal og systematisk opplæring av ansatte.

Helseforetakene i Helse Sør-Øst er selv ansvarlige for implementeringen av programmet. En arbeidsgruppe i regionen har utarbeidet en del verktøy som kan være til hjelp i arbeidet.

E-læring

I Helse Sør-Øst læringsportal vil det ligge flere kurs som er egnet som element av opplæringsdelen av ansatte.

Følgende e-læringskurs er ferdigstilt:

- Dilemmatrening antikorrupsjon (2015)
- Etiske retningslinjer i Helse Sør-Øst (overordnede) (2015)
- Etiske retningslinjer for innkjøp (fra 2010, oppdatert 2015)
- Lov om offentlige anskaffelser_grunnkurs (fra 2010, oppdatert 2014)
- Samarbeidsavtalene med LMI og LFH (fra 2012, oppdatert 2014)

PUBLISERT 02.02.2015 11:00 | ENDRET 25.04.2017 15:47

PDF arkiv

- [Håndbok misligheter og korrupsjon](#)
- [Håndbok kortutgave norsk](#)
- [Håndbok kortutgave engelsk/english](#)
- [Modell antikorrupsjon](#)
- [Implementeringsplan](#)
- [Etiske retningslinjer generelle](#)
- [Etiske innkjøpsretningslinjer](#)
- [Brosjyre om varsling - mal](#)
- [Mandal varslingsutvalg - mal fra Vestre Viken](#)
- [Samarbeidsavtale LMI](#)
- [Samarbeidsavtale LFH](#)
- [Brosjyre samarbeidsavtalene engelsk/english](#)
- [Kliniske studier veileder](#)
- [Veileder leverandørsamarbeid, reiser, kurs, opplæring](#)
- [Dilemmasamling leverandørsamarbeid](#)

Trykksaker

Følgende trykksaker kan bestilles gratis fra innkjop@helse-sorost.no

- Håndboken Misligheter og korrupsjon (hefte)
- Kortutgave Misligheter og korrupsjon (brosjyre) norsk
- Kortutgave Misligheter og korrupsjon (brosjyre) engelsk

TI NORGES VERKTØY: HÅNDBOK I ANTIKORRUPSJON

UTVIKLING AV ET ANTIKORRUPSJONSPROGRAM

- Bedrifter trenger anti-korrupsjonsprogram for å unngå at korrupsjon begås:
  - bevisst
  - motvillig
  - i villfarelse
  - utilsiktet
- Et antikorrupsjonsprogram er helheten av bedriftens tiltak mot korrupsjon, som:
  - fokuserer på de største risiki
  - setter riktig tone og struktur
  - inkluderer kontrolltiltak
- har regler, rutiner og systemer som understøtter etterlevelse
- kommuniserer og håndhever
- oppdateres og forblir relevant
- Styringssystemer:
  - verdier
  - etisk regelverk
  - skriftlige regler og retningslinjer
  - opplæring
  - rapportering
  - varsling
  - kontrollrutiner
  - internrevisjon

PROGRAMMETS OMFANG: KORRUPSJONSTEMAER

- Bestikkelser
- Tilretteleggingsbetalinger
- Gaver, representasjon og utgiftsdekning
- Politiske bidrag
- Veldedige gaver
- Sponsing
- Frivillige samfunnsbidrag
- Påvirkningshandel
- Interessekonflikter og habilitet
- Andre?

.....har regler, rutiner og systemer som understøtter etterlevelse..... = integrere antikorrupsjon i virksomhetens vanlige forretningsprosesser

Eks:

- At spørsmål om interessekonflikter tas opp i prosedyre for innkjøp (tilbyderliste)
- Krav til valgte leverandørers bruk av underleverandører (begrense antall ledd?, krav til antikorrupsjonsprogram)

Slik fikk PwC betalt for å planlegge arbeidet de senere skulle få statlig kontrakt på

Nye dokumenter viser at konsultantselskapet PwC fikk betalt for å planlegge arbeid de senere skulle konkurrere om å utføre. Dette styrkes inntrykket av at Direktoratet for e-helse har brutt regelverket, mener ekspert på anskaffelsesreglene. Opposisjonen krevde ekstrem granskning av direktoratet.

24.10.2018	15 120,00	EKS- usikkerhetsanalyse
25.10.2018	12 600,00	Forberede forprosjekt
26.10.2018	8 400,00	Forberede forprosjekt
29.10.2018	13 440,00	Forprosjekt. Dokumentere arbeidsomfang
30.10.2018	15 120,00	Forprosjekt. Dokumentere arbeidsomfang
31.10.2018	13 440,00	Forprosjekt. Dokumentere arbeidsomfang

Mobile Oslo AS

Norge | KommuneNorges nye journalsystem

Riksrevisjonen starter nok en undersøkelse av Direktoratet for e-helse: Skal granske bruken av PwC-konsulenter

Skal gjennomgå hvordan konsulenter er brukt i planleggingen av landets største digitaliseringsprosjekt.

ANTIKORRUPSJON DILEMMASAMLING

Et læremiddel for bedrifter, andre virksomheter,
universiteter og høyskoler

For kursledere

HVA?

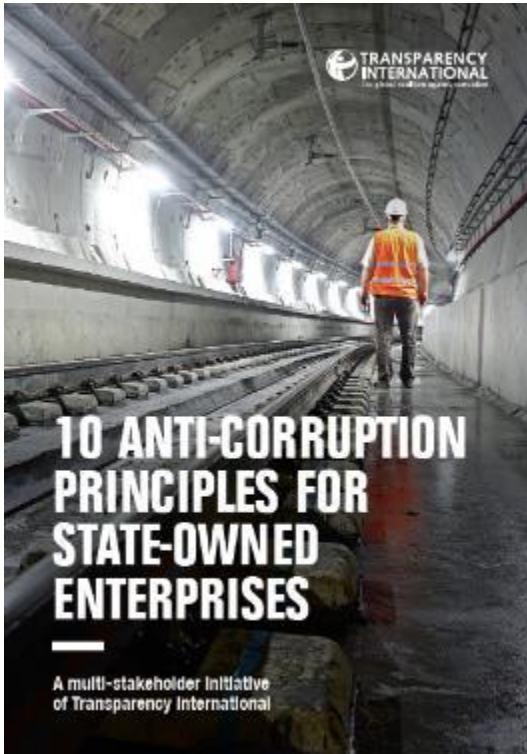

- Til sammen 40 dilemmaer
- Reelle og erfaringsbaserte men anonymiserte
- Ulik vanskelighetsgrad (skala 1-5)
- Ulike temaer – dekker alle temaene i TI Norges Håndbok kap.5 *Korrupsjonsformer og korrupsjonsrisiko* og kap. 6 *Forretningsforbindelser, eierinteresser og transaksjoner*
- Indikert norsk vs utenlandsk kontekst – eller som med mindre justeringer kan være begge

- Brukes sammen med TI Norges Håndbok i antikorrupsjon og virksomhetens etiske retningslinjer
- Spørsmål til hver oppgave som kan diskuteres i grupper
- Dilemmaene kan gjerne tilpasses den enkelte virksomhet
- Dilemmaer har ingen fasit!

10 PRINCIPLES FOR SOEs

- Aim:
To develop an anti-corruption code for SOEs that has the potential to become a widely acknowledged and used international standard to address the corruption-related challenges faced by SOEs.
- The SOE Principles provide that SOEs should observe high standards of integrity and anti-corruption practice
- This is because SOEs are custodians of public assets
- They have been given indirectly entrusted power by the public to be custodians of public assets
- They may be delivering crucial services such as health and utilities.

HIGH INTEGRITY STANDARD

A high integrity standard means SOEs should:

- Implement best practice anti-corruption programmes
- Have a low tolerance of risk for corruption
- Be beacons of integrity
- Should work to encourage development of integrity standards in markets in which they operate

VIDEREUTVIKLING AV RISIKOANALYSER

- Hvilke dilemmaer møter de ansatte? Reflekteres disse i risikoanalyser?
(Gi tid og anledning til diskusjon - dilemmatrening)
- Er det områder der forventninger kan/bør uttrykkes?
- Fremleggelse av egen antikorrupsjonspolicy – etterspørre partneres
- Hent ideer og inspirasjon fra TIs undersøkelser og verktøy
- Ideer etter dette innlegget?

ULLEVÅL-SAKEN

KILDE: NRK JAN. 2009

Ullevål-sjef dømt for korrupsjon

En tidligere eiendomssjef ved Ullevål universitetssykehus er dømt til fengsel i to år for korrupsjon. Nå vil han anke dommen.

FOTO: HOLM, MORTEN, MORTEN HOLM / SCANPIX

Advokat Anders Brosveet sier hans klient har besluttet å anke dommen.

- Min klient har besluttet å anke dommen, og det er dels fordi vi er uenige i bevisvurderingen på to vesentlige punkter, hvor vi mener tingretten har unnlatt å drøfte helt sentrale motargumenter, mot den konklusjonen de har kommet med, sier Brosveet til NRK.

TIL DISKUSJON

Kunne dette skjedd i dag?

Hvorfor/hvorfor ikke?

Hvilke tre tiltak er etter deres syn viktigst for å hindre at korrupsjon - slik det er beskrevet i saken - skjer?

Hvilke konsekvenser (andre enn sanksjoner overfor de involverte) kan saken tenkes å ha fått?

Takk for oppmerksomheten

Støtt antikorrupsjonsarbeidet – bli medlem!

www.transparency.no